

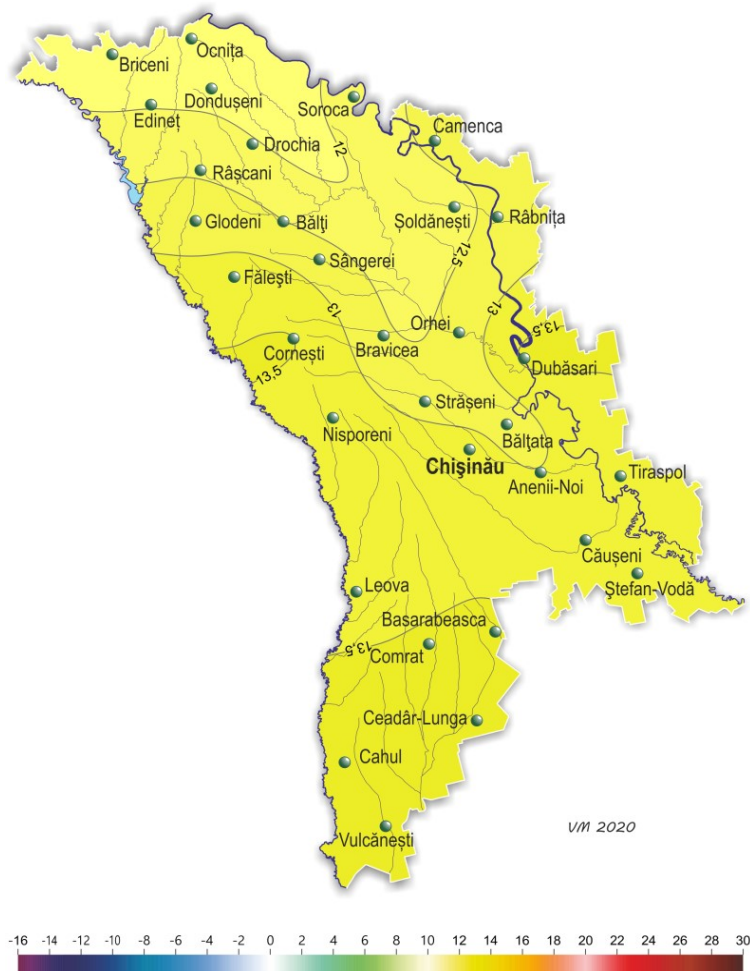
CARACTERIZAREA CONDIȚIILOR METEOROLOGICE ȘI AGROMETEOROLOGICE DIN TOAMNA ANULUI 2020

Toamna anului 2020 a fost **anomal de caldă și în fond cu precipitații**.

Tipul vremii de toamnă (trecerea stabilă a temperaturii medii zilnice a aerului prin 15°C în direcția scăderii ei) s-a stabilit pe teritoriul țării pe **14-18 octombrie**, fiind cu o lună mai târziu ca de obicei.

Temperatura medie a aerului pe parcursul sezonului de toamnă (septembrie-noiembrie) a constituit în teritoriu **+11,6..+13,9°C**, fiind cu **3,0-4,0°C mai ridicată față de normă** și se semnalează **pentru prima dată din toată perioada de observații meteorologice pe teritoriul Republicii Moldova**

Temperatura medie a aerului pentru sezonul de toamnă 2020 (°C)

Temperatura maximă a aerului pe parcursul sezonului a urcat până la **+36°C** (septembrie, SM Fălești, Bravicea, Dubăsari, Ceadăr-Lunga), ceea ce în luna septembrie se semnalează în medie o dată în 20-30 ani.

Temperatura minimă a aerului a scăzut până la **-6°C** (noiembrie, SM Bravicea).

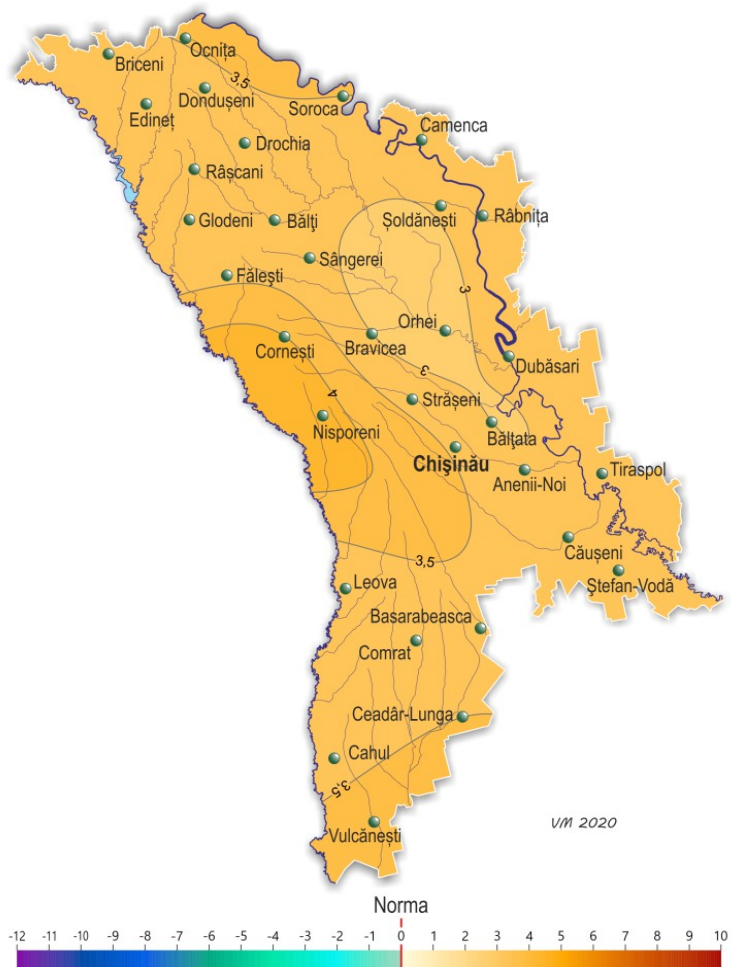
Primele înghețuri s-au semnalat pe 20 octombrie pe alocuri în raioanele centrale și de sud: în aer cu intensitatea de -1°C, la suprafața solului și la înălțimea de 2 cm de la suprafața solului cu intensitatea de -1..-3°C.

Vreme anomal de caldă s-a semnalat în lunile septembrie și octombrie.

Temperatura medie lunară a aerului în luna septembrie a fost cu 3,5-5,5°C mai ridicată față de normă și se semnalează în medie o dată în 25-30 ani.

Temperatura medie lunară a aerului în luna octombrie a depășit norma cu 4-5°C, ceea ce pe cea mai mare parte a teritoriului se semnalează **pentru prima dată din toată perioadă de observații**.

Abaterea de la normă a temperaturii medii a aerului (°C) pentru sezonul de toamnă 2020

Cantitatea de precipitații pe parcursul sezonului pe 95% din teritoriu a constituit **85-215 mm (80-165% din normă)**, doar izolat – 75-80 mm (70% din normă).

Cantitatea precipitațiilor după regiuni:

- **în nordul țării** au căzut în fond 85-150 mm (85-120% din normă), izolat – 155-215 mm (140-165% din normă);
- **în centrul țării** – în fond 110-130 mm (90-110% din normă), doar izolat – 180-190 mm (150-160% din normă);
- **în sudul țării** – în fond 85-185 mm (85-170% din normă), izolat – 75-80 mm (70% din normă).

Precipitațiile pe parcursul sezonului au căzut neuniform. În majoritatea zilelor lunii septembrie s-a menținut **deficit de precipitații** și ele au căzut predominant doar în decada a treia.

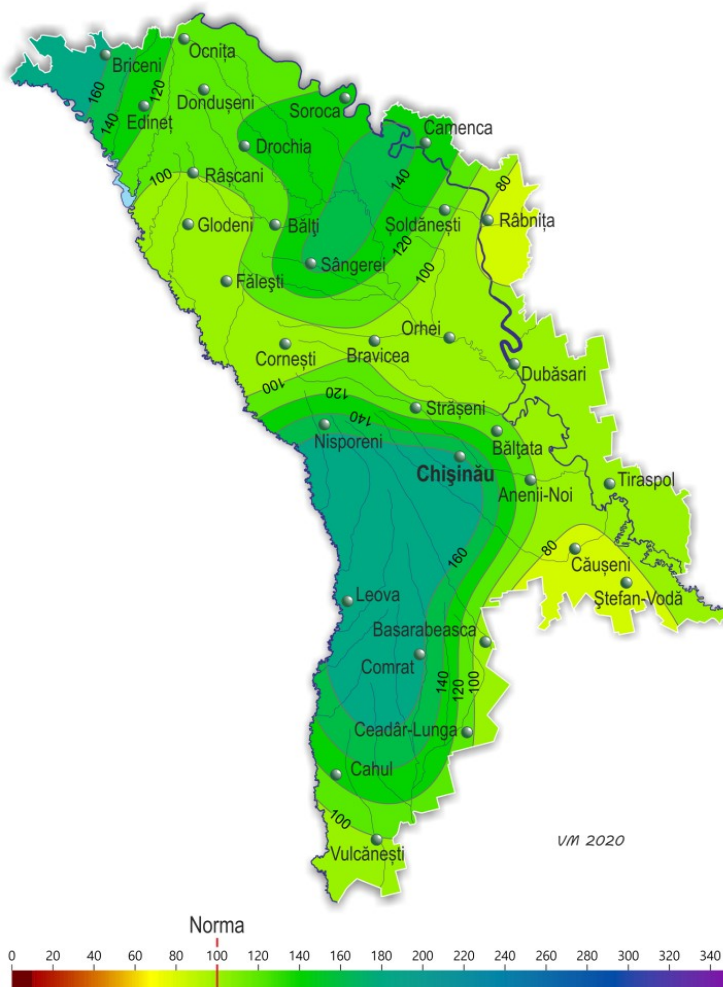
Suma lunară acestora pe 70% din teritoriu a constituit 35-90 mm (70-180% din norma lunară), iar în restul teritoriului nu a depășit 10-30 mm (35-60% din norma lunară).

Cele mai multe precipitații au căzut în luna octombrie, când pe cea mai mare parte a teritoriului au căzut 60-115 mm (200-350% din norma lunară).

În luna noiembrie în fond s-a menținut deficit de precipitații, pe 70% din teritoriu suma lunară a acestora nu a depășit 5-25 mm (15-75% din norma lunară).

Primul strat de zăpadă s-a semnalat pe 29-30 noiembrie în unele raioane din centru și de sud a țării, grosimea lui pe platformele meteorologice nu a depășit **2 cm** (SM Comrat).

Abaterea de la normă a cantității de precipitații (%) pentru sezonul de toamnă 2020

Pe parcursul sezonului pe teritoriu s-au semnalat **fenomene meteorologice stihinice** sub formă de averse puternice:

- pe 27 septembrie la PH Șirăuți (r-nul Briceni) în timp de 12 ore au căzut 76 mm de precipitații;
- pe 29 septembrie la PH Costești (r-nul Râșcani) în timp de 12 ore au căzut 88 mm, la PH Braniște (r-nul Râșcani) – 72 mm;
- pe 29 septembrie la SM Leova în timp de o oră au căzut 51 mm, în timp de 4 ore – 91 mm;
- pe 8 octombrie la PAM Dondușeni și Drochia în timp de 12 ore au căzut 50 și 59 mm corespunzător.

Aversele puternice izolat au cauzat deteriorarea caselor de locuit și obiectivelor economiei naționale.

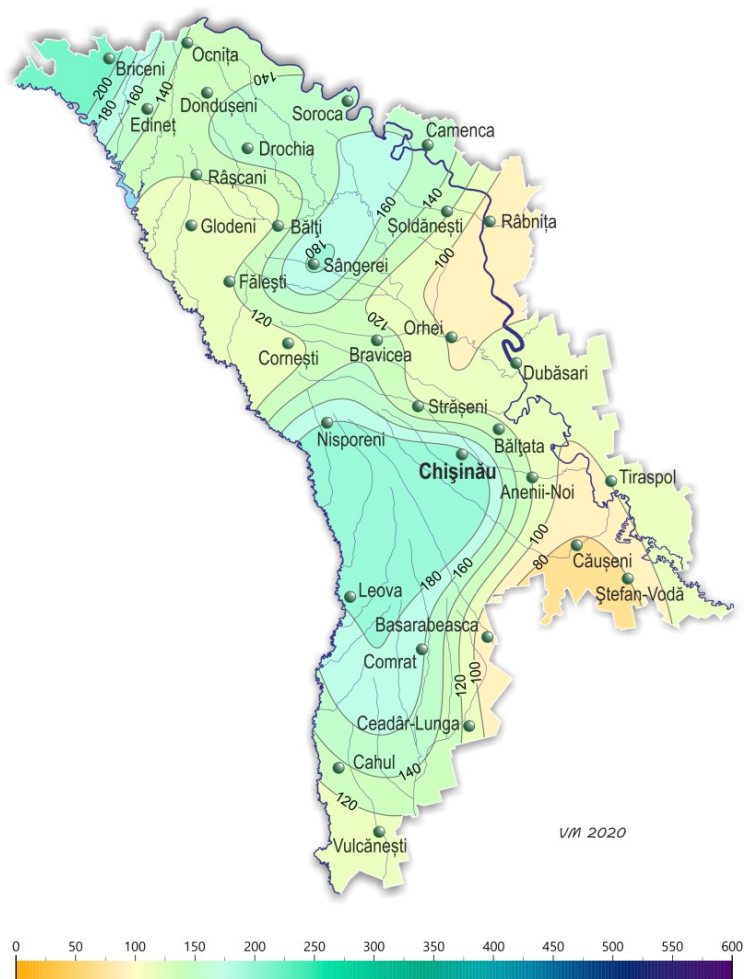
Comparativ cu toamna anului 2019, temperatura medie a aerului în acest sezon a fost cu 0,5°C mai ridicată și precipitații au căzut mai multe (cu 50-130 mm).

Din cauza vremii secetoase, rezervelor productive scăzute în sol sau izolat epuizate complet, care s-au menținut la începutul toamnei (septembrie) s-au semnalat condițiile nefavorabile pentru pregătirea solului și semănatul culturilor de toamnă.

Condițiile meteorologice în această toamnă au fost în general satisfăcătoare pentru coacerea culturilor pomicole și strugurilor.

Ploile căzute la sfârșitul lunii septembrie și în octombrie au completat rezervele productive în sol și au îmbunătățit condiții pentru pregătirea solului și semănatul culturilor de toamnă pe o mare parte a teritoriului republicii.

Cantitatea de precipitații pentru sezonul de toamnă 2020 (mm)

Unii producători agricoli au început semănatul culturilor de toamnă în decada a treia a lunii septembrie. Semănatul masiv s-a efectuat în luna octombrie.

La semănăturile cu grâu de toamnă în luna octombrie s-au semnalat fazele: încolțirea semințelor și răsărirea. Spre sfârșitul lunii la semănăturile timpurii s-a format frunza a treia.

La situația din 28 octombrie pe semănăturile cu culturi de toamnă pe teritoriul țării rezervele de umezeală productivă în stratul arabil al solului au constituit în fond 20-40 mm (95-180% din normă), izolat în sud-estul țării – 5-15 mm (10-65% din normă).

În stratul de sol cu grosimea de 1 m pe 60% din teritoriu rezervele de umezeală productivă în sol au constituit 75-180 mm (90-170% din normă), în restul teritoriului, predominant în raionale de sud, acestea s-au egalat cu 20-60 mm (25-50% din normă).

În decursul lunii octombrie gospodăriile agricole au finalizat recoltarea culturilor pomicole, legumicole, strugurilor și sfeclei de zahăr.

În a doua parte a lunii la culturile pomicole și vița de vie s-a atestat căderea frunzelor.

Condițiile meteorologice au fost în fond favorabile pentru maturizarea lemnului la plantațiile multianuale și vița de vie.

La situația din 28 octombrie rezervele de umezeală productivă în stratul de sol cu grosimea de 1 m pe terenurile cu culturi multianuale pe 75% din teritoriu au constituit 60-135 mm (75-120% din normă), în restul teritoriului – 30-55 mm (40-60% din normă).

Condițiile meteorologice pe parcursul lunii noiembrie au fost în general favorabile pentru creșterea, dezvoltarea culturilor de toamnă, precum și pentru finisarea vegetației la culturile multianuale.

La semănăturile cu grâu de toamnă pe o mare parte a teritoriului țării în prima decadă a lunii noiembrie s-au semnalat fazele: răsărirea și frunza a treia, izolat – înfrățirea.

Spre sfârșitul decadei a doua din cauza regimului termic scăzut s-a semnalat vegetația slabă a culturilor de toamnă doar în orele diurne. Scăderea temperaturii medii zilnice a aerului pe 25-27 noiembrie până la +3°C și mai jos a încetat vegetația culturilor de toamnă, fiind în termenii apropiați de cei obișnuiți.

La momentul încetării vegetației, culturile de toamnă s-au aflat în fond în fazele: frunza a treia (45% din semănături), înfrățirea (40% din semănături), izolat – răsărirea (15% din semănături). Înălțimea plantelor în dependență de faza de dezvoltare a variat între 10 și 25 cm. Numărul de plante pe 1 m² a constituit 320-695. La plantele înfrățite s-au format în medie 1-3 tulpini.

La situația din 28 noiembrie rezervele de umezeală productivă în stratul arabil al solului pe terenurile cu culturi de toamnă au constituit: în nordul țării 25-40 mm (80-155% din normă); în centrul țării 25-40 mm (90-140% din normă); în sudul țării în fond 25-35 mm (85-125% din normă), izolat – 15-20 mm (60-70% din normă).

Rezervele de umezeală productivă în stratul de sol cu grosimea de 1m au constituit:

- **în nordul țării** în fond 95-150 mm (90-120% din normă), izolat – 45-80 mm (45-70% din normă);
- **în centrul țării** în fond 85-145 mm (70-130% din normă), izolat – 65-70 mm (45-70% din normă);
- **în sudul țării** în fond 70-105 mm (70-100% din normă), izolat – 30-50 mm (30-45% din normă).

La culturile pomicole și vița de vie la începutul lunii a încetat căderea frunzelor. Condițiile meteorologice au fost în fond satisfăcătoare pentru maturizarea lemnului la plantațiile multianuale și vița de vie.

Din cauza scăderii temperaturii medii zilnice a aerului până la +5°C și mai jos pe 17-18 noiembrie, s-a semnalat încetarea vegetației culturilor pomicole și viței de vie, fiind cu 5-10 zile mai târziu de termeni obișnuiți.

La situația din 28 noiembrie rezervele de umezeală productivă în stratul de sol cu grosimea de 1 m au constituit: în nordul țării 95-120 mm (85-105% din normă); în centrul țării 60-115 mm (75-105% din normă); în sudul țării în fond 85-95 mm (80-100% din normă), izolat – 45-55 mm (50-55% din normă).